

GDZIE TRAWA MA JĘZYCZEK, WŁOSKI I USZKA?

"(...) łąki ptakami śpiewające
łąki pszczołami i trzmielami brzęczące
łąki barwami motyli cieszące
łąki świerszczami grające
łąki lekarstwami wspomagające
łąki po pracy wytchnienie stwarzające (...)"
Prof. dr hab. Stanisław Kozłowski

MIEDZYNARODOWY ROK
ZDROWIA ROŚLIN
2020

- **Trawy** należą do rodziny wiechlinowatych (*Poaceae*) i jest to najliczniejsza grupa roślin na kuli ziemskiej.
- W Polsce zidentyfikowano ok. 300 gatunków traw, które różnią się między sobą wysokością, barwą, kształtem i wielkością liści, rodzajem kwiatostanu oraz typem krzewienia.
- Niektóre gatunki traw wyróżniają się ponadto charakterystycznymi elementami znajdującymi się u podstawy blaszki liściowej tj. jęczyzek, uszka czy włoski.

Trawy zbudowane są z:

- systemu korzeniowego
- łodygi (źdźbła)
- liści (pochwa liściowa, podstawa blaszki liściowej, blaszka liściowa)
- kwiatostanu

Aby odpowiedzieć na nasze pytanie "Gdzie trawa ma jęczyzek, włoski i uszka?" przyjrzyjmy się budowie łodygi i liści:

Łodyga traw zwana **źdźbłem**

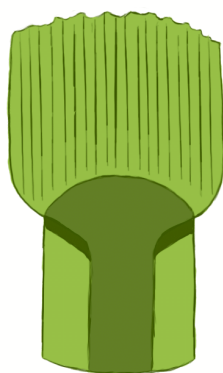
jest w przekroju okrągła lub nieco spłaszczona i podzielona na wyraźne odcinki: wydłużone i puste **międzywęzła** oraz zgrubiałe **węzły**.

Z węzłów naprzeciwległe wyrastają **liście** złożone z **pochwy** i **blaszki liściowej**. Pochwa liściowa od węzła tworzy kolanko i okrywa na znacznej długości źdźbło trawy a następnie przechodzi w blaszkę liściową.

Na granicy pochwy liściowej i blaszki liściowej znajduje się **podstawa blaszki liściowej** (jaśniejsza od blaszki liściowej), zaś u jej podstawy są również charakterystyczne utwory: **jęczyzek, włoski i uszka** (ostrogi).

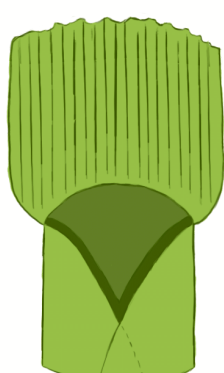
Są one jednym z podstawowych elementów rozpoznawczych traw w stanie bezkwiatowym.

Pochwy liściowe mogą być **otwarte** lub **zamknięte** (np. stokłosa bezostna *Bromus inermis* Leyss.). Wśród **otwartych** wyróżnia się pochwy liściowe **brzegami zachodzące na siebie** (np. tymotka łąkowa *Phleum pratense* L.) lub **nie zachodzące** (np. wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis* L.)

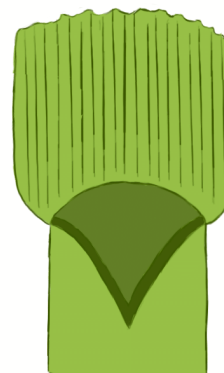

pochwa liściowa otwarta

brzegi
nie zachodzące na siebie

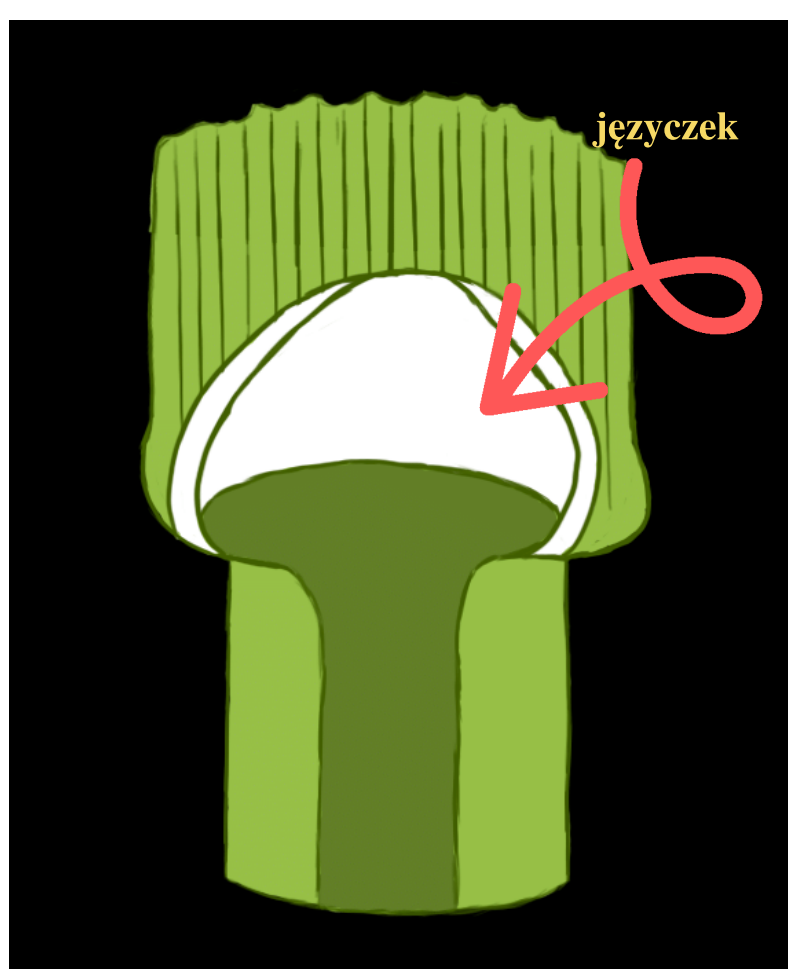
brzegi
zachodzące na siebie

pochwa liściowa zamknięta

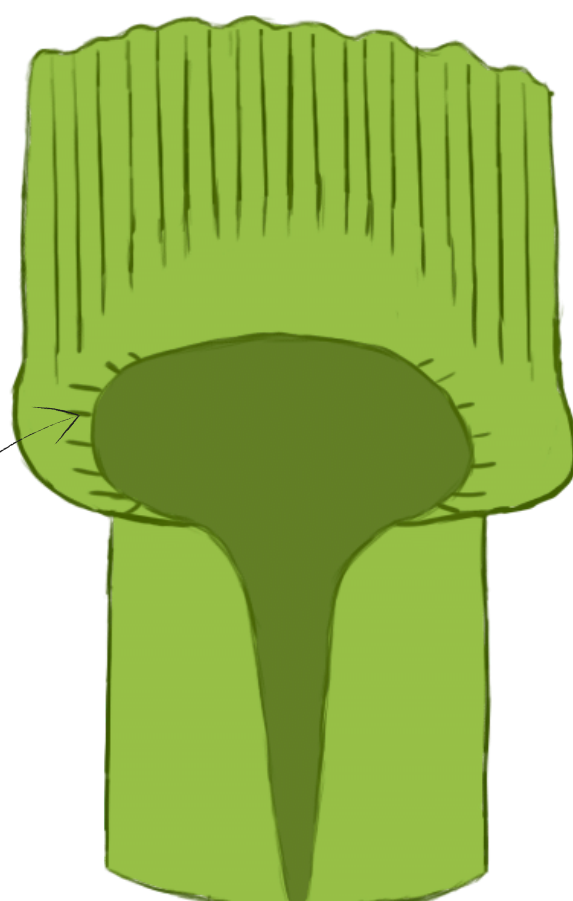
zamknięta

Jęczyzek jest delikatnym błoniastym wyrostkiem przylegającym do źdźbła i znajduje się u podstawy blaszki liściowej większości gatunków traw np. tymotka łąkowa (*Phleum pratense* L.), kupkówka pospolita (*Dactylis glomarata* L.). Jego wielkość i kształt mogą być różne.

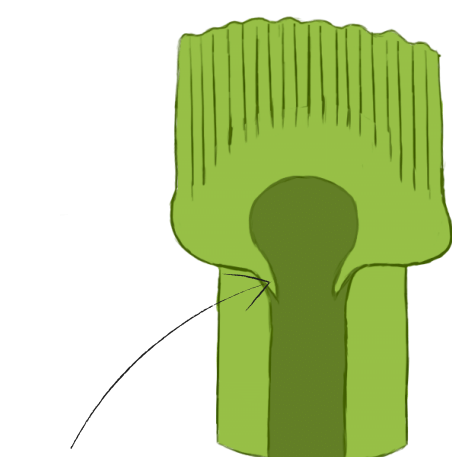

Włoski niekiedy zastępują jęczyzek. Występują one u podstawy blaszki liściowej niektórych gatunków traw, np. izgrzyca przyziemna *Sieglingia decumbens* L., trzcina pospolita *Phragmites australis* Schreb., trzęślica modra *Molinia caerulea* L.

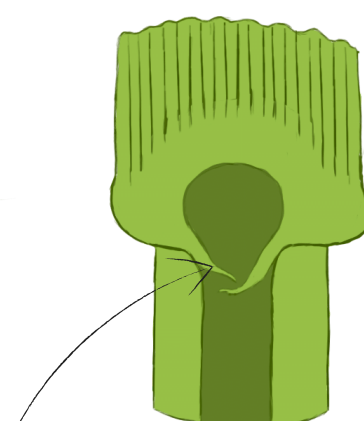
włoski

Uszka znajdują się u podstawy blaszki liściowej (np. życica trwała *Lolium perenne* L.) Uszka (wydłużone) niekiedy obejmują źdźbło i nazywane są ostrogami (np. perz właściwy *Elymus repens* L.).

uszka

ostrog

*"Piękne są góry i lasy
i róże zawsze ciekawe
lecz z wszystkich cudów natury
jedynie poważam trawę"*

ks. Jan Twardowski "Zielnik"